לד א ב ג ד מיי' פ"ה מהל' מעשה הקרבנות הלכה כג:

לה ה ו מיי' פ"ה מהל' מעשה ומוסב הלכ' [illegible]:

לו ז מיי' פ"ח מהלכות בכורים הלכה י סמג עשין קמא:

לז ח מיי' שם ופי"ו הלכה יב ופ"ו מהל' טומאת אוכלין הלכה ט: [נ"ל פרטי]

לח ט מיי' פ"ח מהלכות בכורים הלכה י ופי"א מהלכות שאר אבות הטומאות הלכה טו:

[illegible]

בשעת הדחק והוינן בה מאי לאחר שנזכר אילימא לאחר שנזכר דאין הלכה כרבי אליעזר אלא כרבנן, בשעת הדחק היכי עביד כותיה, אלא (לאו) דלא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר, וכיון שנזכר דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים פליגי עליה אמר כדי הוא רבי אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק, אי אמרת בשלמא לתרומה, היינו דהואי תרומה בימי רבי, אלא אי אמרת לקדש, קדש בימי רבי מי הואי? כדעולא דאמר עולא חבריא מדכן בגלילא הכאנמי בימי רבי ת"ש **מעשה בשפחתו של רבן גמליאל** שהיתה אופה ככרות של תרומה ובין כל אחת ואחת מדיחה ידה במים ובודקת, באחרונה בדקה ומצאה טמאה ובאת ושאלה את רבן גמליאל ואמר לה כולן טמאות, אמרה לו רבי והלא בדיקה היתה לי בין כל אחת ואחת, אמר לה א"כ היא טמאה וכולן טהורות קתני מיהת ככרות של תרומה מאי תרומה תרומת לחמי תודה, תרומת לחמי תודה באפיה מאי בעיא? דאפרשינהו בלישיהו וכי הא דאמר רב טובי בר רב קטינא לחמי תודה שאפאן ד' חלות יצא והוינן בה והא בעינן ארבעים למצוה, והא בעינן אפרושי תרומה מינייהו, וכי תימא דמפריש פרוסה מכל חד וחד, אחד אמר רחמנא שלא יטול פרוסה ואמרינן דאפרשינהו בלישיהו, הכא נמי דאפרשינהו בלישיהו ת"ש **מעשה בשפחה של רבן גמליאל** שהיתה גפה חביות של יין ובין כל אחת ואחת מדיחה ידיה במים ובודקת, ובאחרונה בדקה ומצאה טמאה ובאת ושאלה לרבן גמליאל ואמר לה כולן טמאות, אמרה לו והלא בדיקה היתה לי בין כל אחת ואחת אמר לה אם כן היא טמאה וכולן טהורות אי אמרת בשלמא הדא דקדש והדא דתרומה היא היינו דהדרה ושיילה, אלא אי אמרת אידי ואידי דקדש למה לה למהדר ולשייליה? מעשה שהיה בשתי שפחות היה; לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב הונא מעת לעת שבנדה מטמאה בין לקדש ובין לתרומה ממאי מדלא קתני לה גבי מעלות, א"ל רב נחמן והא תני תנא לקדש אבל לא לתרומה קבלה מיניה רב שמואל בר רב יצחק בחולין שנעשו על טהרת קדש ולא בחולין שנעשו על טהרת תרומה · תנן התם נולד לה ספק טומאה: עד שלא גלגלה תעשה בטומאה, משגלגלה תעשה בטהרה עד שלא גלגלה תעשה בטומאה חולין נינהו ומותר לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל משגלגלה תעשה בטהרה חולין הטבולין לחלה כחלה דמו ואסור לגרום טומאה לחלה תנא וחלתה

היו שנים של בצורת ולא רצה להפסיד טהרות

משום מיעוט שבנקב

מקור "מעשה בשפחתו של רבן גמליאל"

בשעת הדחק · שני בצורת היו ולא רצה להפסיד טהרות: **אלא רבים פליגי עליה** · ובטלו דברי היחיד והתחיל להתחרט ואמר כדי הוא כו': **קדש בימי רבי מי הוא** · כמה שנים היה אחר החורבן בסוף התנאים: **חבריא מדכן בגלילא** · חבירים שבגליל מטהרים יינם לנסכים ושמן למנחות שמא יבנה בהמ"ק בימיהם ולשול' קדש הוו כך שמעתי בחומר בקדש וכך היא שטיה (א): **כולן טמאות** · משום מעת לעת שבנדה: **היא טמאה** · משום פקידה לפקידה: **תרומת לחמי תודה** · ארבע חלות מד' מינין שבתודה נותנין לכהן דכתיב (ויקרא ז) והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה וגו': **באפיה מאי בעיא** · הא מ' חלות בעי לה לאפיה והדר אפרושי ד' לתרומה ואקרבנין לא מיקרו תרומה: **ומשני דאפרשינהו בלישייהו** · לעולם מאי תרומה תרומת לחמי תודה ודקאמר באפיה מאי בעיא כגון שהפריש לד' מהארבעים חלות בעיסתן ולאחר אפיית כולן שחט תודה עליהן: **שאפאן ד' חלות** · עשר עשרונים של חמץ אפאן כולן בחלה אחת וג' עשרונות ושליש שבחלות מצה אפאן בחלה אחת וכן של רקיקין וכן של רבוכה: **הא בעינן מ'** · במנחות ילפינן לה בפרק התודה (דף עו·) ואמאי יצא: **ומשני למצוה** · אבל עיכובא ליכא: **והא בעי אפרושי תרומה** · אחת מכל מין דהיינו א' מעשר וכיון דליכא עשר היאך יפריש: **וכ"ת דמפריש פרוסה** · מכל חלה מעט לכהן: **אחד אמר רחמנא** · והקריב ממנו אחד מכל קרבן וגו' ודרשינן במנחות (דף עז:) שלא יטול פרוסה לתרומת כהן: **דאפרשינהו בלישייהו** · נטל אחד מעשר לתרומה, ותשע הנותרים לבעלים מכל מין ומין אפה בחלה אחת: **גפה** · סותמת בטיט בידיה ומדיחה ידיה מן הטיט: **קבלה מיניה רב שמואל** · להך תיובתא מרב נחמן ואוקמא להא דקתני לקדש אבל לא לתרומה הכי קאמר בחולין שנעשו על טהרת קדש כו' אבל בתרומה ממש נהגא: **נולד לה** גרסי' נולד בעיסה ספק טומאה: **גלגול בחולין** · זהו גמר מלאכה לחלה: **תעשה בטומאה** · אם ירצה יטמאנה ביד דסוף סוף חלה ספק היא ולא תאכל: **תעשה בטהרה** · בכלים טהורים ואל יטמאנה ביד ואע"פ דסוף סוף חלתה אסורה לטמאה ביד הואיל ונגמרה מלאכתה לחלה אסור לגרום לה טומאה ודאית דכתיב ואני נתתי לך את משמרת תרומותי ודרשינן בבכורות (דף לד·) שתי תרומות במשמע טהורה ותלויה ואמר קרא שומרנה:

בשעת הדחק · פירש בה"ג בשני בצורת, ולא דק דבפירקין (לקמן דף ט:) אמר דאפי' רבנן מודו בשני בצורת, ודאי בשעת הדחק היינו אדם שנגע במעת לעת שבנדה ועשה מעשה טהרות לפני ראייתה ואחר ראייתה עסק בטהרות הרבה, ולא דמי לשני בצורת כיון דמקודם לכן לא היתה שעת הדחק ואפ"ה בטהרות ע"י אורחא נשתמש ועוד י"ל שעת הדחק שהשואל הגון היה ת"ח והיה טורח גדול לרדוף אחריו כדאמר בפרק אע"פ (כתובות דף ס:) רהט אבתריה תלתא מילי בחלא ולא אדרכיה:

דאפרשינהו בלישייהו · אף על גב דאין הלחם קדוש אלא משקרמו פנים בתנור ונשחט עליו הזבח (מנחות עח:) מ"מ קרי להו "תרומה" לפי שיחדו אותם לקרות לה שם תרומה לאחר אפייה ושחיטת הזבח והיתה מופרשת בלישייהו ולא נאסר אפייה משום דבעודה עיסה יכול לעשותה עבות ונאות, ונראה דקדושת ("הפה") איכא עלייהו ואסור לעשותה בחלות אחרות כדמשמע סוף פרק קמא דנדרים (דף יג·) כחלת אהרן וכבניו וכתרומתו מותרין ודייק הא כתרומת לחמי תודה אסור ומוקי דאפרשינהו בלישייהו, ומדאסר הנדר שהתפיס בלחמי תודה משמע דאיכא עליה קדושת "הפה" בעודה עיסה:

בשפחתו של ר"ג · פירש רשב"ם דהיינו ר"ג הזקן דאמרינן בשילהי פ"ק דשבת (ד' טו·) הלל ושמעון גמליאל ושמעון נהגו נשיאותן לפני הבית ק' שנה, ומיהו אין רגילות להזכיר סתם ר"ג אלא ר"ג הזקן, ויכול להיות שהוא ר"ג דיבנה חבירו של רבי אליעזר ורבי יהושע: **נולד** לה ספק טומאה עד שלא גלגלה · פירוש נולד לה ספק טומאה הנוהגת אף בחולין קודם גלגול יכול לגרום לה טומאה ודאית ואין לאסור משום "משמרת תרומותי", דקודם גלגול אכתי לא פתיכא ביה חלה, כמו המפריש חלתו קמח דלא עשה ולא כלום, והפסד כהן נמי ליכא כיון דנולד לה ספק טומאה כבר, משגלגלה תעשה בטהרה פירוש אם לאחר גלגול נולד לה ספק טומאה דלא שייך בחולין אלא בחלה תעשה בטהרה אע"ג דחלתה תלויה וליכא הפסד כהן אסור לגרום לה טומאה משום "משמרת תרומותי", וה"ה דאפי' נולד לה ספק טומאה דשייכא אף לחולין דאסור לגרום טומאה, אלא דמפרש בברייתא ואיזה ספק אמרו בספק חלה דאפילו בספק טומאה דלא שייכא בחולין, חלתה תלויה, ואשמועינן חולין הטבולין לחלה כחלה דמו, אבל אין לפרש דרישא נמי שנולד לה ספק טומאה עד שלא גלגלה, איירי נמי בספק חלה דהיינו בטומאה דלא שייכא בחולין ואפ"ה דעדיין טהורה גמורה היא תעשה בטומאה ודאית, דקודם גלגול אכתי לא איקרי טבולה לחלה ולא אסור משום "משמרת תרומותי" והפסד כהן נמי ליכא שיפריש עליה ממקום אחר, דאין נראה דקרי "ספק טומאה" קודם גלגול, כיון שטהורה גמורה היא. ואם תאמר דאמר בעבודה זרה פ' רבי ישמעאל (דף ט· וסס) אין בוצרין עם ישראל העושה פירותיו בטומאה ויש פירוש שפירש רש"י בהם משום דאסור לגרום טומאה לתרומה משום "משמרת תרומותי", והשתא הלא אין קבע למעשר אלא עד שיקפה או עד שישלה, והכא אמר עד שלא גלגלה תעשה בטומאה וי"ל דהתם אם הפריש אפילו קודם שיקפה או שישלה הוי תרומה כמו בהקדימו בשבלין, אבל הכא אם הפריש חלה קודם גלגול הוי כמו הפריש חלתו קמח דאמר בהאיש מקדש (קדושין דף מו:) דלא עשה ולא כלום ולכך לא מיקריא טבולה לחלה (ועל פירוש הקונטרס קשה דבתוספתא דחלה מסיים בה הכי וכן פירות עד שלא נגמרה מלאכתן יעשו בטומאה משנגמרה מלאכתן יעשו בטהרה · ג"י) אי נמי יש לפרש דהתם נמי לא אסור משום "משמרת תרומותי" כפירש"י כיון דאכתי לא הוקבע לתרום, אלא משום הפסד כהן אסר לה, אבל הכא כבר נולד לה ספק וליכא הפסד כהן

תוספי הרא"ש

לקנות ולא לבדיקה · אבל אי הוי משמש מת בצורות [illegible] בקישוי הוי שפיר שיעור [illegible] לבדיקה כ"ש לענין אוכלת בתרומה: **בשעת הדחק** · פרש"י שנת בצורת וליתא דהא רבנן מודו לקמן בפירקין בשנת בצורת [illegible] טהרות · אלא לא הוה מלי הוי שעת הדחק כמו הנך דלקמן: **והוינן** בה מאי לאחר שנזכר [illegible] משום דמילתא דתמיהא היא אם אין הלכה כר' אליעזר למה סמך עליו בשעת הדחק [illegible] **דאפרשינהו בלישייהו** · לא שקרא עליה שם [illegible] בקריסת התנור ובשחיטת הזבח הוא דקדשי [illegible] **הכא** נמי דאפרשינהו בלישייהו [illegible] חולין שנעשו על טהרת הקדש [illegible] **מעשה שהיה** בשתי שפחות היה [illegible] בברייתא ושוב מעשה בשפחה · וא"כ הוה קשה כיון דאמר לה גבי קדש דכולן טהורות כ"ש בחולין שנעשו על טהרת הקדש · ולמה לה למהדר ולשיולי וליכא למימר דהוצרכה לישאל משום האחרונה דלא היתה יודעת כלל אם יש טומאה למפרע בחולין שנעשו על טהרת הקדש מ"מ כי אמר לה גבי חביות דכולן טמאות למה לה למהדר ולימא ליה והלא בדיקה היתה לי בין כל אחת ואחת כיון דאפי' בקדש קאמר לה כולן טהורות כ"ש בחולין שנעשו על טהרת הקדש · אבל אי קמייתא הואי בתרומה ובתרייתא בחולין שנעשו על טהרת הקדש) מטמאה מעת לעת ולא מהניא בדיקה שבנתיים ולפי מאי דפירשתי לעיל דלא משכחת לה לחמי תודה דהוו קדש אלא בשוחט עליהן הזבח בתנור ניחא דלא בעי לשנויי הכי דלכתחלה אין שוחטין את התודה אם לא יהיה הלחם בעזרה דלא פליגי ר' יוחנן ור"ל בפרק התודה אלא בשוחט את התודה בדיעבד ולחמה חוץ לחומה ור' יוחנן מכשיר ור"ל פוסל · אבל לכתחלה אין שוחטין את התודה עד שיהא הלחם בעזרה ואשה בעזרה מניין הלכך הך דלחמי תודה נמי לא איירי אלא בחולין שנעשו על טהרת הקדש: **תנן** התם בעיסה ולא נולד לה ספק טומאה עד שלא גלגלה תעשה בטומאה · פרש"י דבלאו הכי לא אכיל לה כהן כיון דנולד לה ספק טומאה משמע הא אם לא נולד בה ספק טומאה תיעשה בטהרה · ואין לפרש דה"ה נמי לא נולד לה ספק טומאה ומשום רבותא דסיפא נקטיה דאע"ג דמטמאות בספק תיעשה בטהרה · דהא בפרק הניזקין הנך גבי אשת חבר שמסייעת לאשת עם הארץ משתטיל מים לא תגע בה משום מסייע ידי עוברי עבירה ואפי' קודם גלגול ואין לומר משום דקסבר אסור לגרום טומאה לחולין שבארץ ישראל ומשתטיל מים ותוכשרו לא תגע · דהא אמרינן התם רישא בטומאת חולין וסיפא בטומאת חלה ואמרי' נמי בירושלמי כלה דמתני' דע"ז דאין בוצרין עם ישראל העושה פירותיו בטומאה משום דמסייע ידי עוברי עבירה ומפרש טעמא דכתיב ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן · עשה שינתנו לאהרן בכהונו אלמא דאסור לטמאות החולין כדי להפסיד התרומה לכהן שלא

[לקמן סו:]

ס"א לג

[ברכות פ' וכ"ו]

חגיגה כה:

[נדרים יב:]

מנחות עז: [פסחים לו: נדרים יב:]

[לקמן ד]

חלה פ"ב

[סוטה ל:]

[סוטה שם גיטין פ:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תרומה וכו' היא שטיה · נ"ב כדף כט:

גליון הש"ס

גמ' קודש בימי רבי מי הוא · [illegible]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' מאי תרומה לחמי תודה · ע"ע תי' ספר ברכת הזבח מנחות דף עו ע"ב בד"ה כהוא פליגא וכו' ודו"ק:

א) נראה דל"ל מפיר הוה כפיה למשאל דשמא נשמטה מעל"ע וכו' ·